

SÚŤAŽNÝ PORIADOK PRE MAJSTROVSKÉ SÚŤAŽE DRUŽSTIEV BŠZ

3., 4. a 5. LIGY V PRAKTICKOM ŠACHU

1. ZÁKLADNÉ USTANOVENIA A ORGANIZÁCIA SÚŤAŽÍ 3., 4. a 5. LIGY V PRAKTICKOM ŠACHU

- 1.1. Súťažný poriadok pre majstrovské súťaže družstiev BŠZ 3., 4. a 5. ligy v praktickom šachu dopĺňa a upravuje *SÚŤAŽNÝ PORIADOK družstiev SŠZ* pre potreby BŠZ.
- 1.2. Súťaže družstiev uvedených lig v praktickom šachu sú organizované v rámci Bratislavského kraja.
- 1.3. V rámci kraja je vypisovaná 3., 4. a skupiny 5. ligy, v ktorých štartuje maximálne po 14 osemčlenných družstiev. Prípadné úpravy určí Výkonný výbor Bratislavského šachového zväzu (VV BŠZ) pred začiatkom súťaže.
- 1.4. Otázky postupu a zostupu vo všetkých súťažiach spresní každoročne riadiaci orgán súťaže podľa počtu prihlásených družstiev v jednotlivých súťažiach. Štandardne sa zachováva tento princíp:
 - z 3. ligy A1 do 2. ligy postupuje víťazné družstvo a do 4. ligy zostupuje posledné družstvo plus počet družstiev zostupujúcich z 2. ligy do 3. ligy Bratislavského kraja,
 - zo 4. ligy A11 do 3. ligy postupujú dve družstvá (prvé a druhé) a do 5. ligy zostupuje posledné družstvo plus počet družstiev zostupujúcich z 3. ligy. Zostupujúce družstvá sa zaraďujú do 5. ligy podľa územnej príslušnosti, t.j. do Bratislavskej družstvá z Bratislavy (Bratislava – mesto), do vidieckej družstvá z Bratislavy vidieka (Bratislava – okolie),
 - z 5. ligy A11 (Bratislava - mesto) do 4. ligy postupujú dve družstvá (prvé a druhé alebo víťazi skupín) a z 5. ligy A12 (Bratislava - okolie) postupuje do 4. ligy víťazné družstvo.

2. RIADIACI ORGÁN SÚŤAŽÍ

- 2.1. Súťaže družstiev riadi VV BŠZ prostredníctvom svojej športovo-technickej komisie (ŠTK BŠZ). Riadiaci orgán súťaže pripraví najneskôr 4 týždne pred žrebovacou schôdzou rozpis súťaže a menuje riaditeľov jednotlivých súťaží, ktorí budú riadiť príslušnú súťaž počas jej trvania. V období trvania súťaže riaditelia jednotlivých súťaží vydávajú Spravodajcu súťaže spravidla 5-6 krát, kde sú záväzne pokyny k súťaži a prehľad priebehu súťaže.
- 2.2. Na zápasy môže Rozhodcovská komisia BŠZ delegovať po súhlase ŠTK BŠZ kvalifikovaných rozhodcov. Pre 3. - 5. ligy nie je povinné delegovanie rozhodcu. Ak si rozhodcu vyžiada niektoré družstvo, uhradí jeho odmenu podľa rozhodnutia riaditeľa súťaže, avšak nie viac ako 15 €. Ak rozhodcu vyžiada riaditeľ súťaže, ŠTK BŠZ alebo VV BŠZ, uhradí jeho odmenu VV BŠZ. V stretnutiach, na ktoré nebol vyžiadaný a delegovaný rozhodca, sa na rozhodcovi dohodnú kapitáni družstiev (prednosť majú kvalifikovaní rozhodcovia). Ak sa kapitáni nedohodnú, rozhoduje kapitán určený žrebom. Ak sa rozhodcom stane jeden z kapitánov, nemôže ďalej vykonávať funkciu kapitána a družstvo si musí zvoliť nového kapitána a zhlásiť ho rozhodcovi (čl. 5.5). Meno rozhodcu sa pred začatím stretnutia uvedie do zápisu o stretnutí a rozhodca je povinný podpísať zápis o stretnutí.
- 2.3. Súťaž sa považuje za ukončenú rozhodnutím riaditeľa súťaže resp. riadiaceho orgánu súťaže.
- 2.4. **Rozhodnutia riaditeľa súťaže sa riadia princípom objektívnosti, spravodlivosti a zdravým úsudkom, aby nemohli vzniknúť žiadne pochybnosti o nestrannosti rozhodovania.**
- 2.5. **Rozhodnutia riaditeľa súťaže resp. riadiaceho orgánu súťaže vyvolané rešpektovaním príslušných autorít v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu a pod. (napr. uzatvorenie hraníc, obmedzenie konania športových podujatí,...) sa nepovažujú za manipuláciu súťaže resp. porušenie princípov integrity športu.**
- 2.6. **Riadiaci orgán súťaže môže vyhlásiť súťaž za ukončenú aj pred odohraním všetkých plánovaných stretnutí podľa Rozpisu, pokiaľ je na to oprávnený dôvod. Povinnosťou riaditeľa súťaže v tejto situácii je stanoviť konečné poradie v súťaži.**

3. SYSTÉM SÚŤAŽE DRUŽSTIEV

- 3.1. Všetky súťaže družstiev sa hrajú spravidla jednokolovo systémom každý s každým podľa vyžrebovania. Družstvo uvedené podľa vyžrebovania na prvom mieste je usporiadateľom stretnutia a má na prvej šachovnici biele figúrky. Na nasledujúcich šachovniciach sa farba figúrok strieda.
- 3.2. Počet postupujúcich z nižšej do vyššej súťaže je určený v článku 1.3. Právo postupu má ten účastník, ktorý sa umiestnil na postupovom mieste. Ak sa družstvo na postupovom mieste vzdá postupu, prechádza toto právo na najbližšie nasledujúce družstvo. Ak ani toto družstvo nevyužije právo postupu, rozhodne o voľnom mieste vo vyššej súťaži ŠTK BŠZ.
- 3.3. V prípade neprihlásenia sa niektorého družstva do súťaže do stanoveného termínu (spravidla do 31.08. kalendárneho roku), uvoľnené miesto obsadzuje najvyššie umiestnené vypadávajúce družstvo okrem posledného družstva, ktoré v každom prípade vypadáva. Prípadné ďalšie právo obsadiť uvoľnené miesto získava najlepšie umiestnené nepostupujúce družstvo z nižšej súťaže. **V mimoriadnych prípadoch môže riadiaci orgán súťaže stanoviť iné termíny, do ktorých je nutné prihlásiť sa do súťaže.**
- 3.4. Družstvo môže byť preradené do nižšej súťaže, keď o to požiada do termínu uvedeného v čl. 3.3. V tomto prípade prednostne obsadzuje uvoľnené miesto najvyššie umiestnené vypadávajúce družstvo z rovnakého územného členenia ako je preradené družstvo okrem posledného družstva, ktoré v každom prípade vypadáva. Prípadné ďalšie právo obsadiť uvoľnené miesto získava najlepšie umiestnené nepostupujúce družstvo z nižšej súťaže.
- 3.5. O ďalšom mimoriadne uvoľnenom mieste v súťaži rozhodne ŠTK BŠZ v čo najkratšom termíne.
- 3.6. ŠTK BŠZ stanoví časový plán jednotlivých kôl. K zmenám môže dochádzať len z vážnych príčin. V právomoci riaditeľa súťaže je povoľovať predohrávanie, resp. posun začiatkov v rámci dňa. Na odloženie stretnutia je potrebný okrem súhlasu riaditeľa súťaže aj súhlas ŠTK BŠZ. Stretnutia možno odložiť tak, aby sa odohrali najneskôr 3 dni pred koncom mesiaca, v ktorom majú hrať podľa žrebovania, okrem posledného a predposledného kola, kedy nie je odklad možný. Výnimkou je situácia vyvolaná aplikáciou čl. 2.5. ŠTK BŠZ stanoví v rozpise postup, kedy najneskôr majú odohrať vzájomný zápas dve družstvá toho istého oddielu (spravidla do 4. kola súťaže) a vyjadriť sa k možnosti predohrať stretnutia posledných dvoch kôl.

4. ÚČASTNÍCI SÚŤAŽÍ DRUŽSTIEV

- 4.1. Do súťaží sa môžu prihlásiť družstvá šachových oddielov a klubov. Oprávnenosť štartu družstva v súťaži posúdi na základe výsledkov minulého ročníka VV BŠZ prostredníctvom svojej ŠTK.
- 4.2. Každý šachový oddiel alebo klub môže do súťaží prihlásiť ľubovoľný počet družstiev. Hráč družstva materského oddielu nižšej súťaže môže byť zaradený mimo základnej zostavy družstva tohto oddielu alebo klubu vo vyššej súťaži. Výnimkou je štart hráča na licenciu. Hráč základnej zostavy vo vyššej súťaži môže byť zaradený do nižšej súťaže (do základnej zostavy alebo ako náhradník) len na licenciu. Pokiaľ hrá v jednej skupine súťaže viac družstiev toho istého oddielu alebo klubu, musia byť tieto družstvá na sebe úplne nezávislé.
- 4.3. Každý hráč registrovaný v niektorom oddiele alebo klube môže za poplatok požiadať o vydanie licencií na štart za iné družstvá v majstrovských súťažiach družstiev (vlastného a/alebo cudzích oddielov) s tým obmedzením, že vydaním licencie sa hráč nesmie dostať na dve súpisky v tej istej skupine súťaže. Licencia môže byť vydaná, pokiaľ pre doplnenie hráča do súpisky platia podmienky článku 5.2.
- 4.4. Oddiel alebo klub si môže zaradiť do družstva ľubovoľný počet cudzincov. Oprávnenosť štartu cudzinca v súťažiach družstiev SŠZ posudzuje matričná komisia SŠZ a súhlas vyjadruje vydaním licencie SŠZ pre cudzinca.
- 4.5. Cudzincem bez výnimky a mužom nad 18 rokov do 65 rokov sa vydáva licencia typu A. Mládeži do 18 rokov (t. j. tým, ktorí 01. 01. kalendárneho roku začiatku súťaže nedovršili 18 rokov), seniorom od 65 rokov (t. j. tým, ktorí v roku začiatku súťaže dovršili alebo dovŕšia 65 rokov) a ženám sa vydáva licencia typu B.

- 4.6. Do základnej zostavy družstva možno započítať maximálne 4 hráčov štartujúcich na základe licencie, z toho maximálne **troch** na základe licencie podľa článkov 4.3., 4.4. a 4.5.
- 4.7. V jednom stretnutí môžu nastúpiť za družstvo najviac štyria hráči využitím článkov 4.3., 4.4. a 4.5., ktorí sú nositeľmi licencie pre cudzinca alebo pre domáceho hráča, z toho maximálne **traja** na základe článku 4.3. a 4.4. V súťažiach s menším počtom šachovnic ako osem maximálne dvaja hráči s licenciou, z toho maximálne jeden s licenciou typu A. Pod pojmom domáci hráč, resp. domáca hráčka sa chápe hráč zaregistrovaný v aktuálnej matrike SŠZ. Do aktuálnej matriky sa hráč zaraďuje po zaplatení ročného členského poplatku SŠZ.
- 4.8. Počet licencií pre jedného hráča nie je obmedzený.
- 4.9. Výška poplatku za vydanie licencie pre hráča je uvedená v Sadzobníku poplatkov a pokút SŠZ.

5. POVINNOSTI DRUŽSTVA

5.1. Osobné doklady

V súťažiach riadených BŠZ môžu štartovať len členovia SŠZ, ktorí majú zaplatený členský príspevok na príslušný rok a držiteľia licencie SŠZ pre cudzinca.

Príslušnosť k SŠZ sa preukazuje evidenciou v online webmatrike SŠZ.

Dokladom totožnosti hráča v stretnutí súťaže družstiev je členský preukaz SŠZ alebo iný doklad totožnosti opatrený fotografiou, o pravosti ktorého niet pochýb (napr. občiansky preukaz, cestovný pas, vodičský preukaz a.i.). Družstvo môže pre súťaž využívať fotokópiu dokladov totožnosti overenú riaditeľom súťaže. Bez hodnoverného dokladu totožnosti rozhodca nemusí povoliť nastúpenie hráča na zápas pokiaľ ho nepozná.

5.2. Prihláška do súťaže

Družstvo sa považuje za definitívne prihlásené, keď uhradí vklad do súťaže v termíne stanovenom ŠTK BŠZ.

V prihláške do súťaže a na súpiske je potrebné uviesť adresu hracej miestnosti, meno a adresu organizačného pracovníka a jeho zástupcu, kontakty (telefón, e-mail a pod.) na OP a jeho zástupcu. Organizačným pracovníkom a jeho zástupcom môže byť len člen SŠZ, ktorý má zaplatený členský príspevok za rok začiatku súťaže.

5.3. Súpiska družstva

- 5.3.1. Každé družstvo, ktoré sa prihlási do súťaže, predloží riadiacemu orgánu súťaže v termíne zrebovania súťaží súpisku družstva v minimálne v 2 exemplároch. Každé družstvo môže mať na súpiske uvedených najviac **trojnásobok** počtu hráčov predpísaných pre danú súťaž. Hráč uvedený na súpiske nižšie nesmie mať **ku dňu doplnenia** od hráča uvedeného na súpiske vyššie osobný koeficient vyšší o 201 a viac (ďalej „pravidlo 201“). Pri jednotlivých hráčoch je potrebné uviesť dátum narodenia, platný osobný koeficient (rating) v deň odovzdania súpisky, registračné číslo hráča v matrike SŠZ, identifikačné číslo vo Fide listine, resp. licencie SŠZ. Cudzinci a hráči uvedení na súpiske podľa článkov 4.3., 4.4. a 4.5. musia byť zreteľne vyznačení. Súpiska družstva je po schválení riadiacim orgánom súťaže zverejnená v prvom spravodajcovi príslušnej súťaže. Pokiaľ je v súpiske voľné miesto, môže družstvo doplniť na ktorékoľvek miesto v súpiske hráča, pri splnení rovnakých podmienok ako pre zostavovanie súpisiek (pravidlo 201 sa posudzuje podľa ratingov platných ku dňu doplnenia), z dôvodov prestupu, vydannej licencie, prvej registrácie hráča alebo doteraz nezaradeného kmeňového hráča. Pri cudzincoch, štartujúcich na licenciu SŠZ je doplnenie na súpiske povolené najneskôr do začiatku 3. kola súťaže, pri domácich hráčoch najneskôr do 15.12. kalendárneho roku začiatku súťaže. Pokiaľ v priebehu súťaže družstvo doplní hráča do základnej zostavy, považujú sa pôvodní hráči aj nový hráč za členov základnej zostavy. Pri plne obsadenej súpiske nie je bez vážneho dôvodu (úmrtie, dlhodobá práceneschopnosť a pod.) možná akákoľvek zmena súpisky a táto zmena je možná len so súhlasom riaditeľa súťaže.
- 5.3.2. Hráč základnej zostavy, ktorý v priebehu ročníka neodohrá ani jedno stretnutie, v ďalšom ročníku pri zaradení do akéhokoľvek družstva toho istého klubu sa nezapočítava do základnej zostavy.
- 5.3.3. Hráč doplnený do súpisky môže nastúpiť na stretnutie najskôr 7 dní od podania preukázateľnej žiadosti o doplnenie. Kópiu žiadosti o doplnenie hráča do súpisky je družstvo povinné preukázateľne zaslať organizačnému pracovníkovi (OP) najbližšieho súpera (v prípade dvojkola sobota-nedeľa obidvom súperom). Za preukázateľný spôsob sa považuje žiadosť zaslaná vo forme

doporučeného listu na poštovú adresu alebo vo forme elektronickej pošty na e-mailovú adresu riaditeľa súťaže resp. OP uvedenú v Rozpise/Spravodajcovi súťaže. V prípade zasielania žiadosti v elektronickej podobe sa vyžaduje zaslanie kópie mailu súčasne i na elektronickú adresu predsedu ŠTK BŠZ. Po schválení doplnenia súpisky riaditeľom súťaže je povinnosťou riaditeľa súťaže túto skutočnosť uviesť v najbližšom spravodajcovi a prípadne vyznačiť na existujúcej súpiske dátum zmeny a upraviť správne poradie.

Riaditeľ súťaže je povinný uviesť zmeny v súpiske v najbližšom spravodajcovi.

5.3.4. Pokiaľ je na súpiske voľné miesto môžu družstvá v 5. lige v priebehu celej súťaže doplniť hráča, ak:

- ELO má nižšie ako 1500 bodov (vrátane),
- riaditeľ súťaže overí registráciu hráča v online matrike SŠZ najneskôr jeden pracovný deň pred zápasom a e-mailom oznámi túto skutočnosť OP družstva ako i OP najbližšieho súpera. Až potom môže hráč nastúpiť na zápas. Nastúpenie hráča na svoj prvý zápas a overenie jeho totožnosti rozhodcom a súperovým kapitánom sa uvedie do Zápisu o stretnutí.

5.4. Základná zostava družstva

Základnú zostavu družstva tvorí spravidla toľko hráčov, koľko členné družstvá v súťaži súťažia. Zaraďujú sa do nej hráči postupne od prvej šachovnice. Základná zostava sa rozširuje do limitu nezapočítanými hráčmi podľa článkov 4.6. a 5.2.

5.5. Kapitán

Pred stretnutím si družstvo určí kapitána, pričom je povinné oznámiť jeho meno rozhodcovi stretnutia. Kapitánom družstva môže byť len člen SŠZ, ktorý má zaplatený členský príspevok za rok začiatku súťaže. Kapitán predloží rozhodcovi doklady hráčov, ktorí prichádzajú do úvahy na zaradenie do zostavy stretnutia, ak o to rozhodca požiada. Pokiaľ sa v priebehu stretnutia nemôže kapitán z akýchkoľvek dôvodov venovať svojim povinnostiam, oznámi rozhodcovi meno svojho zástupcu.

5.5.1. Kapitán má právo uviesť do zápisu o stretnutí ešte pred jeho podpísaním prípadné námietky k nedostatkom zo strany usporiadateľa alebo rozhodcu.

5.5.2. V dobe stanovenej za začiatok stretnutia alebo najneskôr do 1 hodiny od stanoveného začiatku sú kapitáni obidvoch družstiev povinní odovzdať rozhodcovi stretnutia zostavy družstiev. Kapitán družstva môže odovzdať zostavu aj s hráčmi, ktorí nie sú pri odovzdaní prítomní s tým, že prítomní hráči v hracej miestnosti môžu začať hrať bez straty času (musí ich byť však minimálne 50% predpísaného počtu zostavy družstva). Čakacia doba na hráča na dostavenie sa k partii je jedna hodina, pokiaľ v Rozpise súťaže nie je stanovené inak. Neprítomným hráčom beží čas od začiatku stretnutia. Keď sa do jednej hodiny od stanoveného začiatku stretnutia nedostavia na stretnutie, prehrávajú partiu kontumačne. Za nedostavenie sa hráča k partii sa udeľuje pokuta podľa Sadzobníka poplatkov a pokút BŠZ. Ak sa nedostavenie toho istého hráča v priebehu súťaže v tom istom družstve zopakuje, družstvo zaplatí pokutu a prehráva kontumačne všetky partie od tejto šachovnice nadol. Hráč už nemôže nastúpiť do konca súťaže.

Čas, ktorý uplynie od stanoveného začiatku do odovzdania zostavy rozhodcovi, sa započíta každému hráčovi tohto družstva. Pokiaľ so zostavou otáľajú obidve družstvá, spoločne stratený čas si rozdelia rovnakým dielom. Družstvo, ktoré neodovzdá zostavu do 1 hodiny, prehráva kontumačne na všetkých šachovniciach. Ak ani jedno družstvo neodovzdá zostavu do 1 hodiny, prehrávajú kontumačne obe družstvá so skóre 0 : 0. Meškanie sa družstvu prepáči, pokiaľ družstvo doloží, že bolo spôsobené vyššou mocou (napr. meškanie verejného dopravného prostriedku, havária, živelná udalosť). Čakacia doba, ktorú sú povinné družstvá na súperu čakať je pre 3., 4. a 5. ligu Bratislava-mesto 1 hodina, čakacia doba pre 5. ligu Bratislava - okolie je 2 hodiny. Rozhodca i družstvá majú využiť všetky možnosti, aby sa stretnutie odohralo. Všetky skutočnosti týkajúce sa oneskoreného začiatku uvedie rozhodca v Zápise o stretnutí.

5.6. Zostava družstva

Hráči sa do zostavy uvádzajú v poradí podľa súpisky. V jednom stretnutí môžu za družstvo nastúpiť najviac štyria hráči s licenciou, z toho maximálne **traja** s licenciou typu A. (V súťažiach s menším počtom šachovnic než osem platí čl. 4. 7.) Hráč nemôže začať hrať partiu v zápase družstiev pokiaľ neskončí (neodohrá) v ten istý deň predtým hranú partiu v inej majstrovskej súťaži družstiev. Posúdenie možnosti začať hrať novú partiu je v právomoci rozhodcu. Porušenie

tohto zákazu sa chápe ako neoprávnené nastúpenie hráča s dôsledkami pre družstvo podľa tohto článku.

Po odovzdaní zostavy nesmie byť táto dopĺňovaná a zamieňaná inými hráčmi. Rozhodca je povinný sa presvedčiť, že boli splnené všetky ustanovenia článku 5.2., t. j. že zostava družstiev na stretnutie súhlasí so súpisou, že nie je prekročený počet licenčných a že hráč nehra inú partiu v majstrovskej súťaži družstiev. Na prípadné chyby v poradí hráčov upozorní kapitána družstva a umožní mu poradie opraviť. Ak sa aj napriek tomu stane, že sa niektoré partie začnú hrať s nesprávne zostavenými dvojicami, zodpovedá za chyby kapitán družstva. Družstvo, ktoré túto skutočnosť zavinielo, prehráva tieto partie kontumačne. Ostatné partie ostanú podľa dosiahnutých výsledkov. Postihnuté bude to družstvo, ktorého hráči majú poradové čísla na zostave nezodpovedajúce číslam šachovnic, na ktorých hrajú. Ak je v zostave uvedený hráč, ktorý nemôže z dôvodu obmedzenia počtu licenčných hráčov nastúpiť, potom sa hráči posudzujú v zostave od prvej šachovnice a za neoprávnené uvedenie hráča sa považuje prvý, kde už je porušená podmienka počtu. Rovnako aj všetci hráči v zostave pod ním sa považujú za neoprávnené uvedení hráčov v zostave. Družstvo musí odovzdať zostavu najmenej s polovicou predpísaného počtu hráčov. Pri nižšom počte hráčov družstvo prehráva kontumačne na všetkých šachovniciach. Pri nižšom než polovičnom počte u oboch družstiev prehrávajú kontumačne obidve družstvá so skóre 0 : 0. Ak má družstvo neúplný počet hráčov, obsadzuje prednostne prvé šachovnice a na posledných prehráva kontumačne.

5.7. Začiatok stretnutia

Stretnutie začína v hodine stanovenej rozpisom súťaže. Pokiaľ hosťujúce družstvo z dôvodu dopravného spojenia požiada domácich o posun začiatku o 1 hodinu dopredu, resp. dozadu, domáci sú povinní vyhovieť. Väčšie časové posuny už záležia len na dobrovoľnosti domácich. Žiadosť o zmenu začiatku sú hostia povinní odoslať preukázateľne organizačnému pracovníkovi súpera najneskôr 14 dní pred stretnutím. O dohode informuje žiadateľ riaditeľa súťaže.

5.8. Priebeh stretnutia

5.8.1. Súťaž sa hrá podľa pravidiel FIDE a ich výkladu platného v SR. V súťažiach družstiev riadených BŠZ je hracie tempo 90 minút na 40 ťahov + 30 minút do konca partie a 30 sekúnd ku každému ťahu od začiatku partie, pokiaľ Rozpis súťaže nestanoví inak. V súťažiach ratingovaných na FIDE musí tempo hry spĺňať podmienky stanovené FIDE na zápočet partii.

Konkrétne hracie tempo v jednotlivých ligách musí byť známe najneskôr pri žrebovaní súťaží a musí byť uvedené v úvodnom spravodajcovi.

Partie, v ktorých každý z hráčov vykonal aspoň jeden ťah, sa počítajú za hrané (a spravidla ratingované), aj keď boli podľa článku 5.6. následne skontumované pre chyby v zostave.

5.8.2. V priebehu zápasu nesmie do partii členov družstva zasahovať nikto, okrem hráčov hrajúcich danú partiu a rozhodcu. Kapitán, resp. ním poverený zástupca sa môže vyjadrovať len k ponuke remízy zo strany súpera alebo k otázke spoluhráča o možnosti ponúknuť remízu. Musí sa pritom zdržať akýchkoľvek komentárov, najvhodnejšie je privolať k tomuto aktu rozhodcu.

V prípade hrajúceho rozhodcu, ak musí posúdiť sporný prípad a je práve na ťahu, môže rozhodca buď prerušiť svoju partiu na maximálne 5 minút potrebných na riešenie sporného prípadu, alebo poveriť riešením situácie človeka podľa svojho najlepšieho úsudku.

5.9. Povinnosti po skončení stretnutia

Po skončení stretnutia rozhodca a obidvaja kapitáni podpíšu zápis. Ak niektorý z kapitánov odmietne podpísať zápis, uvedie túto skutočnosť rozhodca do zápisu. V prípade nejakej opravy v zápise sa to jasne vyznačí, zapíše a rozhodcom podpíše. Iba preškrtnutie sa nepovažuje za platnú zmenu. V prvý pracovný deň po stretnutí odošle domáci oddiel originál Zápisu o stretnutí riaditeľovi súťaže, pokiaľ rozpis súťaže nestanovuje inak. Výsledok môže nahlásiť (podľa možnosti bezodkladne po skončení stretnutia) aj iným spôsobom (napr. SMS), ale to ho nezbaňuje povinnosti odoslať originál zápisu v stanovený deň. Namiesto zasielania originálu Zápisu o stretnutí poštou možno zaslať Zápis o stretnutí najneskôr prvý pracovný deň v naskenovanej podobe ako prílohu e-mailu na elektronickú adresu riaditeľa súťaže. Rozhodca si uplatní nárok za rozhodovanie u toho, kto si ho vyžiadaval (pozri článok 2.2).

V prípade zápočtu súťaže na FIDE riaditeľ súťaže alebo domáci oddiel je povinný uschovať do skončenia súťaže aspoň jednu sadu partiárov (originály), ktoré hráči musia odovzdať po skončení

partie. Zápisy o stretnutí je družstvo povinné uchovať minimálne do dňa žrebovania ďalšieho ročníka súťaže. Po vyžiadaní originálu Zápisu o stretnutí riadiacim orgánom súťaže je OP družstva povinný ho odoslať poštou najneskôr v tretí kalendárny deň od doručenia žiadosti, pričom žiadosť môže byť zaslaná aj e-mailom na adresu uvedenú ako kontakt na OP družstva.

6. HODNOTENIE VÝSLEDKOV

- 6.1.** Za výhru partie má družstvo v stretnutí 1 bod, za remízu 0,5 bodu, za prehru 0 bodu. Výsledky partii sa navzájom sčítajú a súčet bodov tvorí skóre. Stretnutie vyhráva družstvo, ktoré dosiahlo vyššie skóre. Pri rovnosti skóre skončilo stretnutie remízou.
- 6.2.** Za vyhnané stretnutie sa družstvu počítajú 3 body, za remízu 1 bod, za prehru 0 bodu. Súčet takto získaných bodov určí poradie v súťaži.
Ak po skončení súťaže dosiahnu dve alebo viac družstiev rovnaký počet bodov, je na určenie poradia rozhodujúce skóre zo všetkých stretnutí. Ak sa podľa tohto kritéria nerozhodne, rozhoduje počet získaných bodov a potom skóre zo vzájomných stretnutí zainteresovaných družstiev. Keby ani toto kritérium nerozhodlo, prideli sa obidvom družstvám rovnaké umiestnenie. Ak by sa však rozhodovalo o postupe, resp. o zostupe, rozhodne riadiaci orgán o usporiadaní doplnkového stretnutia, resp. turnaja.
- 6.3.** Ak niektoré družstvo vystúpi alebo je vylúčené zo súťaže skôr, ako má odohranú polovicu stretnutí, jeho odohrané stretnutia sa anulujú. Ak malo odohranú aspoň polovicu stretnutí, prehráva zvyšné stretnutia kontumačne. Ak sa družstvo nedostaví počas súťaže dvakrát na stretnutie, bude vylúčené zo súťaže. Družstvo, ktoré vystúpilo alebo bolo vylúčené, sa bez ohľadu na počet získaných bodov zaradí na posledné miesto v tabuľke a zostúpi o jeden stupeň nižšie (s výnimkou 5. ligy). Družstvo vylúčené z 5. ligy nemôže hrať súťaž v nasledujúcom ročníku a klub nemá právo postaviť ďalšie nové družstvo do najnižšej súťaže.

7. OSTATNÉ POVINNOSTI

- 7.1.** Každé družstvo musí mať počas celej súťaže zabezpečenú hraciu miestnosť, ktorá by mala spĺňať základné normy ako primeraná veľkosť, osvetlenie, uzavretosť, voľný prístup k WC. V prípade, že družstvo nemá zabezpečenú hraciu miestnosť a družstvo súpera (hostia podľa vyžrebovania) súhlasí s odohratím zápasu v ich hracej miestnosti, tak je povinné (ak to súper vyžaduje) sa primerane podieľať na nákladoch pri prenájme tejto hracej miestnosti na odohratie zápasu. Ak sa v zápase stretnú dve družstva, ktoré nemajú hraciu miestnosť, tak vyžrebované domáce družstvo je povinné sa postarať o zabezpečenie miestnosti na odohratie zápasu. Ak vyžrebované domáce družstvo nezabezpečí hraciu miestnosť na odohratie zápasu, tak prehráva kontumačne a postupuje sa podľa článku 6.3.
Usporiadateľ zodpovedá za včasné a dostatočné pripravenie miestnosti (minimálna teplota 18°C), jednoznačné určenie poradového čísla šachovnic, hracieho materiálu (súpravy, bezchybné hodiny vrátane nastavenia hodín, partiére, zápis o stretnutí). Usporiadateľ je povinný zabezpečiť na stretnutie aktuálne *Pravidlá šachu FIDE, Súťažný poriadok pre majstrovské súťaže družstiev BŠZ* a spravodajcov danej súťaže. V právomoci rozhodcu stretnutia je posúdiť sporné prípady. Je vhodné pripraviť primerané občerstvenie.
- 7.2.** Hostujúce družstvo si zvolí taký spôsob dopravy, aby sa na stretnutie dostavilo načas.
- 7.3.** Rozhodca určený na rozhodovanie stretnutia je povinný dostaviť sa načas, aby mohol skontrolovať hraciu miestnosť, materiál, nastavenie hodín a doklady hráčov. Na pripravenom tlačive vedie v 3 exemplároch Zápis o stretnutí, do ktorého uvedie výsledky, námietky pred stretnutím, počas neho alebo ihneď po stretnutí. V prípade sporu spíše protokol, ktorý po podpise kapitánov odošle usporiadateľ riaditeľovi súťaže.
- 7.4.** Ak sa na stretnutie nedostaví delegovaný rozhodca (na stretnutia 3.,4. a 5. lig sa rozhodcovia spravidla nedelegujú), postupuje sa podľa článku 2.2 a ak sa delegovaný rozhodca dostaví neskôr, prevezme ihneď vedenie stretnutia.
- 7.5.** Usporiadateľ je povinný informovať najneskôr 5 dní pred stretnutím rozhodcu, organizačného pracovníka súpera a riaditeľa súťaže o zmene hracej miestnosti, termínu a času stretnutia.

- 7.6. V kompetencii riaditeľa súťaže resp. riadiaceho orgánu súťaže je neudeliť (resp. znížiť) pokuty stanovené za nenastúpenie hráča základnej zostavy počas celej sezóny) a za neobsadenie šachovnice v stretnutí, pokiaľ boli tieto previnenia vyvolané vážnymi okolnosťami.**

8. PROTESTY, ODVOLANIA A PRÁVOMOCI RIADIACICH ORGÁNOV

8.1. Protesty

Pri porušení pravidiel FIDE a ich výkladu, Súťažného poriadku a Rozpisu súťaže alebo iných predpisov FIDE, SŠZ, BŠZ môže byť podaný protest. Protest sa podáva predsedovi športovo-technickej komisii BŠZ (na poštovú alebo elektronickú adresu uvedenú v Rozpise súťaže) najneskôr do 3 pracovných dní od udalosti, ktorá je predmetom protestu. Adresu (poštovú a mailovú) pre kontakt s predsedom ŠTK BŠZ je riaditeľ súťaže povinný uviesť aj v prvom spravodajcovi súťaže. Opis protestu pošle protestujúci preukázateľne tiež druhej strane, ktorá môže byť prijatím protestu postihnutá, a rozhodcovi stretnutia. Druhá strana, príp. rozhodca stretnutia sú povinní vyjadriť sa k protestu do 3 pracovných dní od doručenia opisu protestu. Ak sa druhá strana v tejto lehote nevyjadrí môže ŠTK BŠZ vychádzať pri svojom rozhodovaní len z podkladov, ktoré má k dispozícii.

8.2. Protestný a odvolací vklad

Protesty a odvolania musia byť doložené poplatkom vo výške stanovenej v Sadzobníku poplatkov a pokút BŠZ, resp. SŠZ. Vklad sa poukazuje zloženkou alebo bankovým prevodom na účet BŠZ.

8.3. Riešenie protestov

O proteste rozhodne ŠTK BŠZ do 14 dní od doručenia všetkých relevantných podkladov. Rozhodnutie o proteste zašle príslušná ŠTK doporučené alebo e-mailom protestujúcemu a všetkým zúčastneným stranám. Ak je protest uznaný, hoci aj čiastočne, protestný vklad sa vracia v plnej výške protestujúcemu. Pokiaľ je protest zamietnutý, prepadá vklad v plnej výške v prospech riadiaceho orgánu.

8.4. Odvolanie

Voči rozhodnutiu o proteste je možné podať odvolanie do 14 dní od doručenia rozhodnutia na VV BŠZ, ktorému podlieha ŠTK. Aj k odvolaniu je potrebné priložiť doklad o zaplatení poplatku podľa článku 8.2. O vrátení, či prepadaní vkladu platia rovnaké ustanovenia ako v článku 8.3. Rozhodnutie VV BŠZ o odvolaní je konečné.

8.5. Právomoci riadiacich orgánov

Riadiaci orgán taktiež stanovuje výšku postihu a zastavenie športovej činnosti na určitú dobu pri porušení Rozpisu súťaže, Pravidiel šachu FIDE a Súťažného poriadku.

V prípade preukázateľného dodatočného zistenia porušenia Rozpisu súťaže, Pravidiel šachu FIDE alebo Súťažného poriadku či iných predpisov FIDE, SŠZ, BŠZ je riadiaci orgán súťaže oprávnený a povinný vydať o tom rozhodnutie najneskôr do 14 dní od zaregistrovania zistenia resp. zverejnením v najbližšom spravodajcovi súťaže.

Podnety o porušeníach po lehote 14 dní od skončenia súťaže sa už neriešia.

Dôvodom na postih je:

- neodôvodnené nenastúpenie hráča základnej zostavy ani na jeden zápas počas celej súťaže v 3. a v 4. lige,
- kontumačná prehra družstva za nenastúpenie na zápas (v posledných dvoch kolách alebo v poslednom dvojkoľe dvojnásobná pokuta), pri druhej kontumačnej prehre vylúčenie zo súťaže,
- kontumačná prehra družstva (v posledných dvoch kolách alebo v poslednom dvojkoľe dvojnásobná pokuta),
- kontumačná prehra za neobsadenie šachovnice v zápase, (v 5. lige sa prvé 3 pokuty odpúšťajú),
- kontumačné prehry na šachovnici, na ktorej nastúpil hráč na zápas neoprávnene a všetkých nižších šachovniciach a pokuta v rozmedzí 20€ - 50€, podľa rozhodnutia riaditeľa súťaže, pre družstvo, za ktoré nastúpil hráč na zápas neoprávnene,
- neúčast' na žrebovaní,
- nestanovenie rozhodcu stretnutia,
- oneskorené zaslanie výsledku stretnutia alebo zápisu o stretnutí,

- porušenie Súťažného poriadku resp. rozpisu súťaže (podľa závažnosti),

Výška pokút je uvedená v aktuálnom Sadzobníku poplatkov a pokút SŠZ (pre prehľadnosť ich predseda ŠTK BŠZ uvedie i v Rozpise súťaže a riaditelia jednotlivých súťaží v úvodnom Spravodajcovi). Pokiaľ sa výška pokuty za jednotlivý postih nenachádza v Sadzobníku poplatkov a pokút SŠZ platí výška pokuty vo výške 10 €, pokiaľ nie je uvedené inak.

Pokuty uhrádza klub, ktorého družstvo bolo postihnuté, výlučne na účet BŠZ SK75 0200 0000 0000 4203 3062 do 30 dní od dátumu vydania záverečného spravodajcu príslušnej súťaže, pričom presný dátum dokedy sa pokuty uhrádzajú musí byť uvedený aj v záverečnom spravodajcovi. Príplatok za oneskorenie stanovuje sadzobník pokút. Bez zaplatenia pokuty družstvo nebude zaradené do ďalšieho ročníka.

9. ZÁKAZY

V miestnostiach, kde prebieha stretnutie je zakázané fajčiť, konzumovať alkohol a hrať pod jeho vplyvom, bez povolenia rozhodcu vstupovať s mobilným telefónom alebo iným elektronickým komunikačným zariadením.

Výklady článkov

Výklad článkov 4.3. - 4.7.

Družstvo si môže uviesť na súpisku licenčných hráčov kategórie A (cudzinci a domáci nad 18 rokov do 65 rokov) a licenčných hráčov kategórie B (mladí hráči do 18 rokov, seniori nad 65 a ženy).

Do zostavy stretnutia môže družstvo uviesť maximálne 4 licenčných hráčov, z toho max. **troch** kategórie A (pri súťažiach s počtom šachovnic osem, pri menšom počte tieto ustanovenia treba aplikovať analogicky). Ak družstvo zaradi do zostavy stretnutia z kategórie A iba jedného hráča alebo nezariadi žiadneho hráča, potom môže zvýšiť počet licenčných hráčov kategórie B na maximálne povolený počet licenčných hráčov v stretnutí.

Výklad článku 5.1.

Závažnosť v dokladoch SŠZ nie je dôvodom na to, aby hráč nemohol na stretnutie nastúpiť. V prípade chýbajúceho dokladu SŠZ je hráč povinný predložiť hodnoverný preukaz totožnosti povolený v Rozpise súťaže resp. v Súťažnom poriadku, ktorým môže byť aj fotokópia dokladu odsúhlasená riaditeľom súťaže. Bez hodnoverného preukazu totožnosti rozhodca nemusí povoliť hráčovi nastúpiť na zápas pokiaľ ho nepozná. Tieto skutočnosti uvedie rozhodca do Zápisu o stretnutí. O ďalšom postupe rozhodne riadiaci orgán súťaže.

Výklad článku 5.2.

Keď hráč základnej zostavy neodohrá v priebehu súťažného ročníka ani jedno stretnutie, môže byť v ďalšom ročníku opäť zaradený do základnej zostavy (v prípade licencií aj ďalších základných zostáv) toho istého klubu, ale sa nezapočítava do základnej zostavy. Znamená to, že myšlienka čiara za základnú zostavu sa robí o jedného hráča nižšie.

Pokiaľ je schválená súpiska alebo doplnenie súpiske u riaditeľa súťaže, ale družstvo neurobilo zmenu na svojej existujúcej súpiske, resp. družstvo fyzicky nemá k dispozícii svoju súpisku, tak sa to nepovažuje za dôvod na kontumáciu družstva, ale posudzuje sa to ako porušenie Súťažného poriadku s výškou postihu podľa platného Sadzobníka poplatkov a pokút BŠZ.

Výklad článku 5.5.

a) Pokiaľ družstvo mešká menej než 1 hodinu, môže požiadať o anulovanie strateného času s tým, že predloží doklad o meškaní dopravného prostriedku, resp. havárii vozidla, ktorým sa predpokladali dostaviť na stretnutie. Družstvo si však môže nechať nastaviť stratený čas, ak uváži, že nebude môcť predložiť hodnoverný doklad.

b) Pokiaľ družstvo mešká viac ako 1 hodinu ale menej než je stanovená čakacia doba, je súper povinný čakať a nastúpiť na odohranie stretnutia. Hráči meškajúceho družstva však musia predložiť hodnoverný doklad o meškaní. Udalosť, ktorá sa považuje za príčinu oneskoreného nástupu družstva, sa musí týkať minimálne 3 hráčov družstva.

c) Termín na predloženie dokladu o meškaní sú 3 pracovné dni po dni odohrania stretnutia a to riaditeľovi súťaže. O hodnovernosti dokladu o meškaní teda nerozhoduje kapitán ani rozhodca. Ak družstvo požiadalo o hru bez straty času a hodnoverný doklad nepredloží, riaditeľ súťaže stretnutie skontumuje.

d) Pokiaľ družstvo príde až po uplynutí čakacej doby, nie je súper povinný hrať. Ak však napriek tomu v záujme odohrania stretnutia nastúpi, platia podmienky ako v odseku b) výkladu tohto článku. Naďalej platí povinnosť dodať hodnoverný doklad.

e) Hostujúce družstvo stráca nárok na odpustenie času oneskorenia, pokiaľ použilo taký dopravný prostriedok, ktorým by na stretnutie prišlo s oneskorením, a nepoužilo svoje právo na zmenu začiatku podľa článku 5.6.

f) Podľa článku 5.5. Súťažného poriadku sa kapitánovi družstva umožňuje odovzdať zostavu aj s hráčmi, ktorí nie sú pri odovzdaní prítomní. Rozhodca aj v takomto prípade otvorí stretnutie na všetkých šachovniciach, ktoré podľa odovzdaných zostáv sú obsadené oboma súpermi, hoci prítomní nie sú, a súčasne spustí hodiny na všetkých šachovniciach. Pri nastavení času pre oneskorené odovzdanie súpisky rozdelí spoločne stratený čas medzi obe družstvá rovnakým dielom. Rozhodujúce pre nastavenie spotrebovaného času na hodinách je doba, ktorá uplynula od stanoveného začiatku stretnutia do skutočného začiatku stretnutia.

g) Hráč, ktorý bol uvedený do zostavy sa musí dostať k partii do 1 hodiny od stanoveného začiatku stretnutia, inak partiu prehráva kontumačne.

Spoločné a záverečné ustanovenia

Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa ustanovení Súťažného poriadku Bratislavského šachového zväzu, subsidiárne sa riešia podľa rozpisu súťaže, platného a účinného Súťažného poriadku družstiev Slovenského šachového zväzu a iných predpisov SŠZ. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa Predslovu Pravidiel šachu FIDE a podľa zásad, na ktorých spočíva tento Súťažný poriadok BŠZ.

a) Súťažný poriadok vrátane jeho zmien nadobúda platnosť dňom jeho schválenia VV BŠZ dňa 01.09.2020.

b) Súťažný poriadok nadobúda účinnosť dňom 01.09.2020.

c) Dňom účinnosti tohto Súťažného poriadku stráca platnosť a účinnosť doterajší Súťažný poriadok BŠZ schválený VV BŠZ dňa 15.08.2019.

Martin Sklár
predseda VV BŠZ

Eduard Šimkovič
predseda ŠTK BŠZ